

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۲۰/۰۳/۰۷

آصف بهاند

له بنځو سره د جنسي تېري تاوتریخوالی

د ۲۰۲۰م کال د مارچ اتمه

د بنځو د حقونو یو پلوي، په افغانستان غوندي ټولنه کې د بنځو د ځایځایګي یا موقف په باب ډېر ښه ویلي دي: «په دې هېواد کې تر ټولو سخته دنده ښځینتوب دی. له چم ګاونډ نیولې بیا تر بازار او دفتر پورې به د هر سړي سپی سترګې درپسې وي، ښار نده سمه د لېوانو دره ده...»

استاد محمد تنها



په افغانستان کې د بنځو د ستونزو په فهرست کې یوه تر ټولو مهمه او خطرناکه ستونزه، پر نجونو او مېرمنو باندې جنسي تیري دی. له کلونو را په دېخوا بیلابیل خلک، قلموال، ګنشمیر سازمانونه او د بنځو د حقونو پلویان، د دې سترې ستونزو د ناورو پایلو د تشریح تر څنګه، دې ستونزې ته حلارې پیدا کړي او مسؤلو اشخاصو او مراجعو ته یې وړاندې کړي دي، خو نه یوازې چا نه اورېدلي او نه یې عملي کړي دي؛ بلکې کله داسې هم شوي دي چې قانون تطبیقونکو او خلکو ساتونکو هم پر بنځو چنسي تیري کړی دی.

دغه خبر د ۲۰۱۹ کال د اکتوبر پر دویمه په میدیا کې سر ښکاره کړ:

«تجاوز جنسی فرمانده پولیس بر یک سرباز زن در دایکندی:

مومنه کربلايي، زنی که در فرماندهی پولیس ولسوالی کجران دایکندی سرباز است می گوید، محمدخان بلوچ، فرمانده پولیس این ولسوالی بر وی تجاوز جنسی کرده است...»

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولی

په یوه بل رپوټ کې داسې راغلي دي چې پر یوې خدمتگاري یعنی پر یوې قابلې باندې جنسي تیری شوی دی. د دې رپوټ په یوه برخه کې داسې راغلي دي:

«یو شمېر نامسؤولو وسلوالو کسانو پر یوه کلینیک تر برید وروسته، پر یوې قابلې ډله بیز جنسي تبری کړی وو. د روی دو اب ولسوال خال محمد خازي وايي، د پېښې په تړاو نیول شوي تورن کسان د قابلې لخوا پېژندل شوي چې د روی دوی اب اوسېدونکي دي:

"یو شمېر نامسؤولو وسلوالو کسانو درې ورځې وړاندې د شپې لخوا پر یوه کلینیک برید کړی و. بریدگرو په کلینیک کې د حاضر دوو قابلو چې یوه یې میندوره هم وه، تر وهلو وروسته، پر یوې قابلې ډله بیز جنسي تبری کړی دی. د پېښې په تړاو ۹ کسان نیول شوي چې ۶ یې د جرم اصلي عاملین او پاتې درې هغه یې د جرم شریکان دي."»

دغه راز هر کال په نړیواله کچه کله چې د هېوادونو د کړنو (بښگنو او بد گنو) لستونه خپرېږي، له بده شامته چې زموږ هېواد په ډېر بد حالت په کې ښودل کېږي. په همدې اړوند د یوې مېډیا دغه سرلیک ته پام وکړئ:

«افغانستان در صدر فهرست خطرناکترین کشورهای جهان برای زنان.»

د دې رپوټ په یوه برخه کې داسې راغلي دي:

«مجله «نشنال جئوگرافیک» فهرست امنترین و خطرناکترین کشورهای جهان برای زنان را به نشر رسانده است.

به گزارش سپوتنیک، مجله امریکایی «نشنال جئوگرافیک» به همکاری انستیتوت امور زنان، صلح و امنیت جرج تاون و انستیتوت مطالعات جهانی اسلو پس از بررسی اوضاع زنان در ۱۶۷ کشور جهان به این نتیجه رسیدند که سوریه، افغانستان و یمن خطرناکترین کشورهای جهان برای زنان میباشند.

فهرست متذکره با نظر داشت سه شاخص اصلی – مشارکت زنان در زندگی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، امنیت و عدالت – ترتیب شده است.

بر بنیاد گزارش، کشورهای ناروی، سوئیس، فنلاند، دنمارک و ایسلند به ترتیب مقام اول تا پنجم فهرست امن ترین کشورهای جهان برای زنان را کسب نمودند.

روسیه و یونان در رده پنجاهم و اوکراین در رده ۱۰۵ فهرست یادشده قرار دارند.»

پر ښځو باندې د جنسي تېرې د ستونزې بل اړخ دا دی چې هم پر یوې مظلومي مېرمنې جنسي تیری شوی وي او هم د خپلې کورنۍ د نارینه غړو له لوري نه یوازې دا چې ښکندل کېږي، وهل کېږي؛ حتی داسې هم شوي دي چې نارینه د غیرت؟ د پر ځای کولو په پار همدا مظلومه ښځه وژني او ژوند ورته اخلي.

کومه پدیده؟ چې د غیرت؟ په نامه زموږ په ټولنه کې پېژندل شوي او منل شوي ده او پېروي یې هم کوو، د همدې غیرت د سیوري په دایره کې مو د خپلې کورنۍ، قوم او لا ټول هېواد نیم بدن غوڅ کړی دی او دا شعار ډېرو خلکو منلی او تطبیق کړی هم دی چې ښځه د کور له پاره پیدا ده او یو مقفی شعار هم ډېر ځلي په قفلو سره تکرارېږي چې: «ښځه یا په کور، یا په گور!»

ځینې خلک چې د غیرت تر چتر لاندې هر کله دا شعار تکراروي او وايي چې د ښځو د ساتنې او سمبالولو دنده او مسؤلیت یوازې نارینوو ته ورله غاړې دي، دوی ته باید وویل شي چې:

تاسو ته یوازې د غیرت؟ وچ توری یا کلمه درپاتې ده، نور مو هر څه له لاسه ورکړي دي او د همدې غیرت تر سیوري لاندې مو نه یوازې د یو چا ازادې سلب کړي، بلکې د خپل نارینتوب ډېر عیبونه مو هم د غیرت په ورځو کې پټ کړي دي او ځانونه له مسؤلیتونو خلاصوي.

له دې ټولو خبرو سره - سره دي د ښځو نړیواله ورځ مبارکه وي!

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څېر و لولئ